

FM: Janvārī rūpniecībā turpinās spēcīga izaugsme

Publicēts: 31.01.2018.

Šodien Centrālās statistikas pārvaldes publicētie dati par Latvijas rūpniecības izlaides apjomiem liecina, ka šā gada pirmajā mēnesī nozarē turpinājās izaugsme, gada griezumā veidojot 4,7%. Tas ir ļoti labs rezultāts, taču, salīdzinot ar 2016. gada pēdējā ceturkšņa straujo nozares izaugsmi, šā gada janvārī rūpniecības izlaides pieauguma temps kļuvis mērenāks. Tajā pašā laikā apstrādes rūpniecības izaugsme saglabājās strauja, janvārī uzrādot 7,8% pieaugumu, un ieguves rūpniecība palielinājās par 18,8%. Tādējādi rūpniecības nozares kopējo izaugsmi negatīvi ietekmējis elektroenerģijas un gāzes apgādes samazinājums par 0,4%.

Analizējot apstrādes rūpniecības sniegumu, var secināt, ka tendences ir bijušas līdzīgas iepriekšējos mēnešos novērotajām, un izlaide pieauga gandrīz visās apakšnozarēs. Latvijas lielākajā apstrādes rūpniecības apakšnozarē, kokrūpniecībā, janvārī, salīdzinot ar iepriekšējā gada atbilstošo mēnesi, reģistrēta 11,5% liela izaugsme. Savukārt pārtikas produktu ražošana, kas ir otra lielākā apakšnozare, pieauga tikai par 1,1%. Jāatzīmē, ka starp pārtikas rūpniecības produktu grupām palielinājās augļu un dārzeņu pārstrādes apjomi, nedaudz pieauga piena produktu ražošana, taču zivju un vēžveidīgo pārstrāde janvārī saruka par 10,2%. Zivrūpniecībā šogad būtiski uzlabojumi netiek sagaidīti, ņemot vērā ražoto produktu specifiku un ar to saistītās grūtības jaunu tirgu rašanā, jo nav cerību uz Krievijas tirgus atgūšanu tuvākajā laikā. Tajā pašā laikā citās pārtikas produktu grupās izaugsmes perspektīvas ir labas, piemēram, atsevišķos piena pārstrādes uzņēmumos šogad ir plānoti investīciju projekti ražošanas paplašināšanā un attīstībā. Tāpat, "Orkla Confectionery & Snacks Latvija" ir apņēmusies uzcelt jaunu ražotni, kā arī "Nacionālās zvejniecības ražotāju organizācija" plāno ieguldīt 4,2 miljonus eiro zivju proteīna un eļļas rūpnīcas būvniecībā.

Ļoti labu izaugsmi šā gada sākumā uzrādīja apakšnozares, kuras apvieno metālapstrāde un mašīnbūve. Gatavo metālizstrādājumu ražošanas apjomi janvārī gada griezumā pieauga par 16,9%, elektrisko iekārtu ražošana palielinājās par 20,3%, savukārt iekārtu, mehānismu un darba mašīnu ražošana uzrādīja kāpumu 35,4% apmērā. Citu transportlīdzekļu ražošanas apjomi nav zināmi statistiskās konfidencialitātes nolūkos, taču publiski izskanējusi informācija liecina, ka lielāko apakšnozares uzņēmumu noslodze šogad būs lielāka nekā pērn, tādējādi apakšnozarē gaidāma izaugsme. Piemēram, vilcienu remontētāja "Daugavpils lokomotīvu remonta rūpnīca" konkursā ieguvusi tiesības veikt trīs lokomotīvu kapitālo remontu un modernizāciju pēc Polijas uzņēmuma pasūtījuma, turklāt februārī ir saņemta pirmā no šīm lokomotīvēm. Tāpat arī "Rīgas kuģu būvētava" šobrīd ir nodrošināta ar pasūtījumiem.

2017. gada janvārī salīdzinājumā ar janvāri gadu iepriekš izlaides apjomi turpināja palielināties arī nemetālisko minerālu izstrādājumu ražošanas apakšnozarē (+4,1%), datoru, elektronisko un optisko iekārtu ražošanā (+14,0%), mēbeļu ražošanā (+8,8%). Ļoti spēcīgu izaugsmi uzrādīja dzērienu ražošana, apakšnozares izlaides apjomiem janvārī pieaugot par 25,8%. Par 7,5% palielinājās gumijas un plastmasas izstrādājumu ražošana. Jāatzīmē, ka pagājušā mēneša sākumā, ieguldot vairāk nekā 5 milj. eiro, Ventspilī tika atklāta "Immer Digital" elastīgo iepakojumu ražotne, kas ir vienīgā šāda veida rūpnīca Ziemeļeiropā. Turklāt uzņēmums plāno paplašināt ražotni, tuvāko divu gadu laikā investējot vēl 25 miljonus eiro jauna ražošanas korpusa izveidē. Tādējādi, ņemot vērā šos ieguldījumus, nākotnē ir sagaidāma strauja gumijas un plastmasas izstrādājumu ražošanas apakšnozares izaugsme.

Savukārt izlaides apjomu kritumu šā gada janvārī uzrādīja vieglā rūpniecība – tekstilizstrādājumu ražošana gada griezumā saruka par 2,8% un apģērbu ražošana – par 6,9%. Jāatzīmē, ka turpmākajos mēnešos apakšnozares darbības rezultātus pozitīvi ietekmēs februārī atklātā darba apģērbu ražotne Tukumā.

Jaunākie ekonomikas sentimenta indeksa dati rāda, ka Eiropas Savienībā uzņēmēju un patērētāju noskaņojums šā gada sākumā saglabājas optimistisks. Eiropas Savienības ekonomikas sentimenta indekss uzrāda augšupejošu tendenci jau kopš pērnā gada otrās puses, tādējādi uzlabojot Latvijas rūpniecību uzņēmējdarbības perspektīvas un eksporta potenciālu.

To apstiprina gan šodien publicētie dati par apstrādes rūpniecības izaugsmi 2017. gada pirmajā mēnesī, gan arī Latvijas apstrādes rūpniecības uzņēmēju jaunākie noskaņojuma rādītāji. Šobrīd Latvijas rūpnieku konfidences indekss ir augstākajā līmenī kopš 2014. gada februāra. Turklāt šā gada februārī joprojām uzlabojās Latvijas rūpnieku novērtējums par eksporta pasūtījumu apjomiem, kā arī par ražošanas aktivitātes un kopējās nodarbinātības potenciālo pieaugumu. Savukārt 2017. gada pirmajā ceturksnī turpināja pieaugt ražošanā izmantoto jaudu apmērs. Attiecīgi, ir palielinājusies materiālu un iekārtu trūkuma kā ražošanu ierobežojošā faktora nozīme, kas norāda, ka, apstrādes rūpniecībai saglabājot iepriekš uzrādīto augsto izlaides apjomu un izaugsmi, tuvākajā laikā varētu palielināties nozarē veiktās investīcijas.

Jāatzīmē, ka 2016. gadā nefinanšu investīcijas apstrādes rūpniecībā saruka par 27,2%. Savukārt šogad investīcijas nozarē varētu veicināt gan Eiropas Savienības fondu līdzekļu pieejamība, gan kreditēšanas aktivitātes pieaugums. Tā, piemēram, 2016. gadā apstrādes rūpniecības nozarei no jauna izsniegto kredītu apjoms pieauga par 44%, kopumā veidojot 114,6 tūkst. eiro, kas tomēr pērn neatspoguļojās kopējo investīciju pieaugumā. Iespējams, šie finanšu līdzekļi tiks ieguldīti investīcijās jau tuvākajos mēnešos. Tādējādi šogad rūpniekiem ir jāizmanto sniegtās iespējas, mērķtiecīgi piesaistot līdzekļus investīciju projektu īstenošanai, kā rezultātā tiktu modernizēts ražošanas process, ieviesti jauni tehnoloģiskie risinājumi un produkti, kāpināta produktu kvalitāte un starptautiskā konkurētspēja. Tas nozīmē, ka šogad investīcijām būs būtiska nozīme vēl augstākas apstrādes rūpniecības izlaides sasniegšanā. Tāpat arī citi iekšējie un ārējie faktori liecina, ka šogad Latvijas apstrādes rūpniecības izaugsmes potenciāls ir labs, ko apstiprina dati par nozares darbības rezultātiem gada sākumā.

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-janvari-rupnieciba-turpinas-speciga-izaugsme>